

Avoimempi päätöksentekokulttuuri

Mahdollistaa
eri intressien, tavoitteiden ja
näkökulmien käsittelyn

Tiivistää yhteistyötä jo valmisteluvaiheessa

Varmistaa valmistelun ja
päätöksenteon laatua

Suuntaa resurssit oikeaan paikkaan

Auttaa parhaan ratkaisun
valinnassa

Ennakkovaikutusten arviointi ja asukasosallistuminen päätösten valmistelussa

Ohje valmistelijoille

Ennakkovaikutusten arviointi ja asukasosallistuminen tehdään, kun

Päätös on strategisesti, toiminnallisesti tai taloudellisesti merkittävä.

Päätöksellä on välittömiä ja/tai pitkän aikavälin suoria vaikutuksia tai merkittäviä epäsuoria vaikutuksia

- kuntalaisten hyvinvointiin, terveyteen, elinoloihin, ympäristöön ja ilmastoon
- elinkeinoelämään
- johonkin ihmisryhmään tai kaupungin alueeseen
- palvelujärjestelmään: mitä palveluja tarjotaan ja, miten niitä saavutetaan.

Jos linjauspäätöksessä on vaikutusten arviointi ja asukasosallistuminen tehty, ei sitä enää operatiivisessa päätöksenteossa tehdä uudelleen.

Ennakkovaikutusten arvioinnin kohteita

Kuntastrategia ja siihen liittyvät ohjelmat ja suunnitelmat

Esimerkkejä ohjelmista ja suunnitelmista:

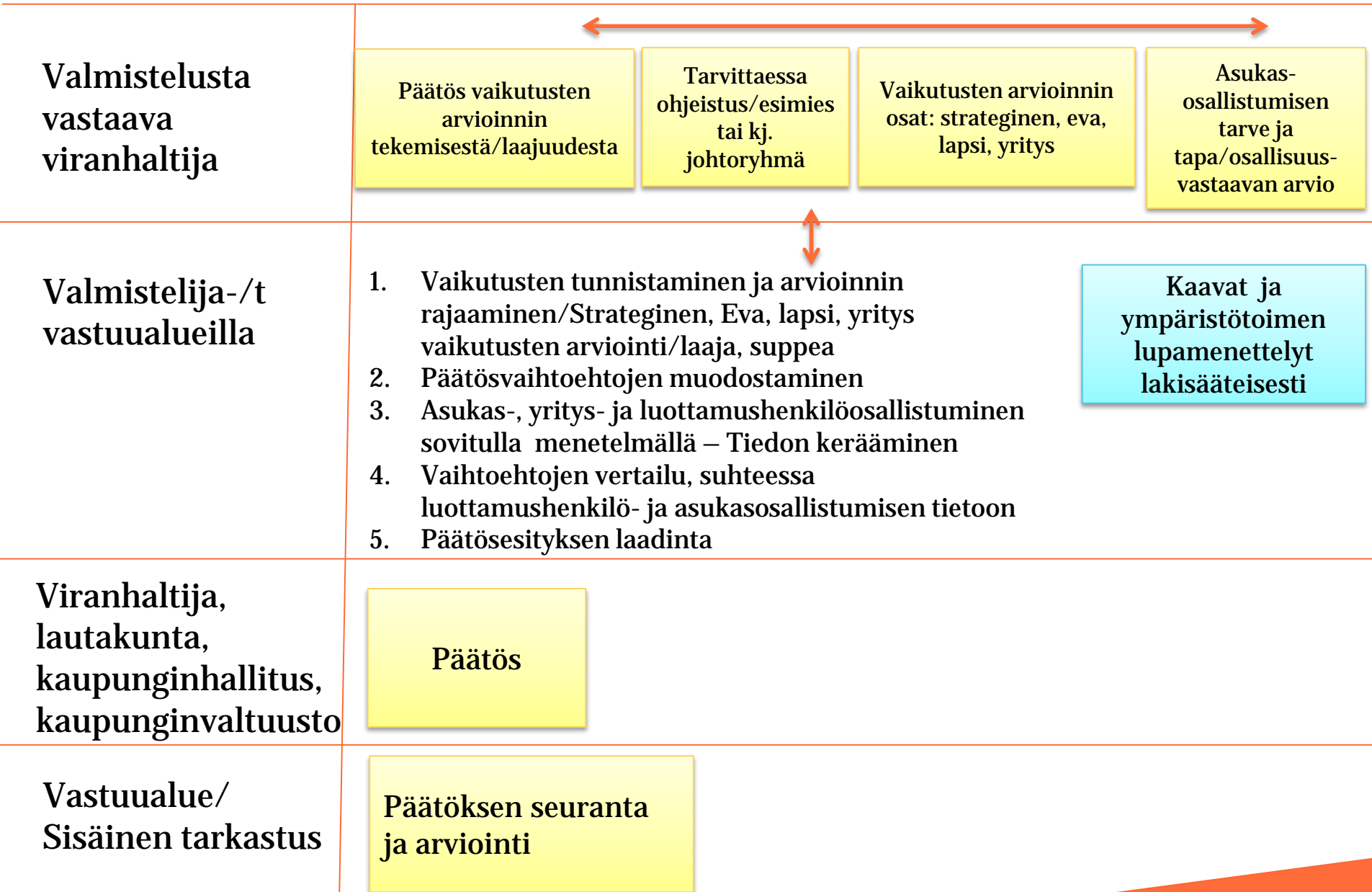
- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin toimenpideohjelma
- Opetussuunnitelman laatiminen ja sen toteutumisen arviointi
- Nuorisopalvelujen toimintasuunnitelmat
- Maapoliittisen ohjelman laatiminen
- Katu-, ympäristö- ja yhdyskuntatekninen suunnittelu
- Kiinteistöjen suunnittelu
- Liikenneturvallisuussuunnitelman laatiminen
- Joukkoliikenneohjelman laatiminen
- Ilmasto-ohjelma

Palveluverkon uudistaminen, palvelujen muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hankeideointi ja hankevalmistelu

Harkinnan mukaan myös, kun vastataan lausuntoihin tai esityksiin, kun asia on uusi tai ennakoidaan herättävän kiistanalaisia tulkintoja.

Ennakkovaikutusten arviointi ja asukasosallistuminen päätöksenteon valmistelussa prosessikaavio

1. Ennakkovaikutusten arviointi/Vaikutus strategiaan

2. Ennakkovaikutusten arviointi/Aasukkaat, ympäristö, ilmasto, organisaatio, henkilöstö, talous

Päätettäväksi vietävän asian valmistelussa arvioidaan erilaisia vaikutuksia yhtäaikaisesti seuraavista näkökulmista:

- Asukkaat, mm. lapsivaikutusten arviointi
- Ympäristö
- Ilmasto
- Kaupungin organisaatio ja henkilöstö
- Kaupungin talous

Käytetään Hyvinvointikertomuksen sähköistä ennakkovaikutusten arviointi -työkalua. Lisäksi arviointitiedon hankinnassa käytetään asukkaiden osallistumisen muotoja

Yhteyshenkilöt: Arja Kujala, arja.kujala@imatra.fi; p. 02026172227, Sirkku Sarlomo, sirkku.sarlomo@imatra.fi, p. 0206172225

Sähköisen ennakkovaikutusten arviointi -työkalun pääkäyttäjät: Arja Kujala ja Minna Leinonen, minna.leinonen@imatra.fi, p. 0206173515

M-Filesiin muodostetaan työvaihe ennakkovaikutusten arvioinnille, kun alustaa päivitetään (odottaa päivitystä).

2.1 Ennakkovaikutusten arviointi/Lapset, lapsen oikeudet lapsivaikutusten arvioinnin perustana

Lapsen etu = Miksi lapsivaikutusten arviointia tehdään

- Tavoitteena on löytää lasten kannalta kussakin tilanteessa paras mahdollinen ratkaisu.
- Arvioinnilla tunnistetaan **myönteiset, kielteiset ja neutraalit vaikutukset** lasten hyvinvointiin ja oikeuksien toteutumiseen.

Osallisuus = Lapsen edun harkintaan kuuluu lasten näkemysten selvittäminen

- Lapsen on saatava vapaasti ilmaista näkemyksensä. Näkemykset on otettava huomioon lapsen iän ja kehitystason mukaisesti.

Yhdenvertaisuus

- Eri lapsiryhmien tunnistaminen tiedon keruussa.
- Jokaisen lapsen oikeus tulla kuulluksi.

Kasvu ja kehitys

- Kyse on lapsen kehityksen varmistamisesta kohti aikuisuutta ja parhaiden mahdollisten olosuhteiden järjestämisestä lapsen nykyistä elämää varten.
- Lapsen eri oikeudet näkökulmina arvioinnissa.
- Monitoimijaisuuden tarve.

3. Ennakkovaikutusten arviointi/Elinkeinoelämä ja yritykset

1. Lieviä vaikutuksia useille yrityksille tai merkittäviä vaikutuksia harvoille yrityksille, suppea arviointi

Yritysvaikutusten arviointitiedon kokoamista varten valmistelija konsultoi tarvittaessa sekä Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy:n yrityspalvelujen asiantuntijoita että keskustelelee asianosaisten ja/tai Imatran Seudun Yrittäjät ry:n kanssa.

2. Merkittäviä vaikutuksia useille yrityksille, laaja arviointi

- Valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia useille yrityksille, yritysten toimintaedellytyksiin tai vaikutukset ovat vaikeasti hahmotettavissa.
- Merkittäviä vaikutuksia –prosessia käytetään esimerkiksi asioissa, joilla on vaikutuksia työllisyyteen, verotuloihin, kaupungin tuottoihin ja kustannuksiin, liikenteeseen, saavutettavuuteen, maan arvoon sekä kaupungin tunnettuuteen.
- Valmistelija tekee yritysvaikutusten arvioinnin yhdessä asiantuntijoiden kanssa. Mukaan kutsutaan Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy:n yrityspalvelujen asiantuntijoiden edustajat/t ja Imatran Seudun Yrittäjät ry:n edustaja/t.
- Vaativimmissa arvioinneissa hyödynnetään tarvittaessa ulkopuolista osaamista.

Vaikutusten arviointi esityslistalle

- Vaikutusten arviointia varten kootut tiedot liitetään esityslistan tai viranhaltijapäätöksen oheismateriaaliksi.
- Esityslistalle tai viranhaltijapäätökseen ennen päätösesitystä kirjoitetaan tiivistetysti koottujen tietojen pohjalta valmisteltu vaikutusten arviointi.
- Jos valmisteltavalla asialla ei ole tunnistettuja vaikutuksia, myös se kirjataan esityslistalle näkyviin.